

način odreje, kakor bi jej on dajati mogel. Dogovoril so toraj s sestro, da pride po ljubljeno hčerko. V malo dnevih pride že gospá Svakevičeva po Ljuboslavo; deklica jej je všeč, objame jo srčno ko svojo lastno dete. — Judito je mislil oče odgojiti za domače gospodinjstvo in izročiti jo v to grajski ključarici, ki je bila žena razumna, modra in delavna. Al to ni bilo Juditi nikakor po volji. Ko izvé očetove namére, jela se je kremžiti, ter teče k Ljuboslavi, moledvajoča in proseča jo, naj nagovarja očeta in tetiko, da ju ne razdružijo. Jok in prošnje Juditine ganile so jo do srca; na kolena pade pred očeta in tetiko, ter nadleguje in prosi tako dolgo, dokler jej nista obljubila spolniti njenih želj. Tako ste tedaj obe, Ljuboslava in Judita, šli s tetiko v Karlovec. (Dal. prih.)

Dopisi.

Iz Gradca 12. junija. (*Zedinjenje Slovencev in pa deželni odbor štajarski.*) Ker se že od lani z dovoljenjem vladinim na taborih glasijo želje, da se na postavni poti zedinijo slovenske dežele v eno kronovino (že prvi slovenski tabor na Štajarskem si je postavil to točko razpravam svojim na čelo), se je oglasil deželni odbor štajarski in svojim Slovincem v „očetovski“ skrbi poslal razglas, naj nikar takega zedinjenja in zlasti s Kranjci ne želijo, češ, da se ravnopravnost narodna štajarskim Slovincem nikjer ne zatiruje ne v šolah, ne v uradnih, in da bi si nakopali več davščine na glavo, ako bi se ločili od Štajarskega in združili s Kranjci; sicer pa tudi ni misliti, da bi deželni zbor štajarski, kadar bi to vprašanje prišlo do njega, kdaj dovolil v to ločitev. —

Ne ljubi se nam spuščati v natančni pretres „očetovskega“ razglasa; le samo nektera vprašanja hočemo staviti skrbnim očetom štajarskim. Vprašamo jih: ali vedó, zakaj prav za prav si Slovenci želijo skupaj biti? Zato, da bi vživali vse narodne pravice, ki jim pred Bogom in svetom gredó, ki jih pa zdaj ne vživajo niti v šoli, niti v kancelijah niti v javnem življenji, in da bi mir imeli pred ljudmi, ki jim teh pravic ne privoščijo. Pametno je rekel dr. Bleiweis na taboru Vižmarskem, da potem bode konec preprirov, kader bojo „svoji pri svojih“ — Slovenec pri svojih, Nemec pri svojih, Italijan pri svojih, Magjar pri svojih itd. Mar mislijo štajarski „nemški očetje“, da bi bili Slovenci kdaj in to že 1848. leta začeli tega zedinjenja poželeti, ko bi se jim narodni kruh vselej tako rezal v slovenskih deželah, kakor se je rezal Nemcem? In ker je tudi Slovence Bog dal na svet in ker nas sv. Binkoštni prazniki opominjajo vsako leto, da je več jezikov in narodov na svetu, tedaj je naravno, da vsi narodi zahtevajo enake pravice in tudi Slovenec svoje. Kako se godí narodni ravnopravnosti v šolah, naj vendar nihče ne moti ljudi s tem, da bi samo pri Slovincih moral biti narobe svét! Materni jezik je pri Nemcu, Francozu, Lahu, Magjaru, da! še pri Turku, tisti jezik, ki je mladini v ljudskih šolah vseh učni jezik, — le Slovincem bi njih jezik moral biti divjak, da na-nj brž cepijo tuje jezike! Saj bi vendar morali imeti toliko zdrave pameti „očetje“ deželni, da bi vedeli, da omika narodov je le na poti materne jezika mogoča povsod na svetu. Učenja tujih jezikov pa tudi mi ne preganjamo, al učé naj se takrat, kader se Nemec uči francoskega, angleškega itd. — Kako pa se godí narodni ravnopravnosti naši v cesarskih pisarnicah, to nam kaže preočitno to, da uradnike, ki še komaj slovenski jezik „lomijo“, postavljajo v slovenske kraje, in take, ki ga dobro v besedi in pismu znajo, tirajo v nemške okraje. Saj bi „očetje“

graški vendar morali vedeti, kaj se je zgodilo z rodoljubnim Hermanom! Koliko dopisov dohaja Slovincem iz ces. pisarnic slovenskih, našli bi se menda lahko na prste, saj že dopisi sodniški, ki so v tiskovnih pravih dohajali „Slov. Nar.“, kažejo svetu, da ni o slovenščini ne duha ne sluha! — Dalje vprašamo „očetje“ naše nemške: če so tako skrbni za blagor nas Slovencev, kako to, da ne stopijo na noge in predelajo Schmerlingov volilni red deželnih poslancev, v katerem je že mnogokrat dokazana preočitna krivica, da štajarski Slovenci nimajo toliko poslancev v deželnem zboru graškem, kakor bi jih morali imeti?! Koliko so o tem že rodoljubi v deželnem zboru govorili, koliko se je o tem že pisalo, al „očetje“ naši so ostali gluhi vsem tem pravičnim zahtevam! — In naposled še eno vprašanje do skrbnih „očetov“ nemških v deželnem odboru in sicer to: naj nam povedó, kako je to, da Slovenci, katerih ste na Štajarskem dve petini, nimajo ne enega zastopnika v deželnem odboru, Nemci pa, katerih je tri petine, imajo vse štiri? Koliko let se ta krivica že povdarja, al ljubeznjivi „očetje“ so gluhi: „mi smo mi“ — si mislijo, in ne briga jih tista skrb za Slovence, ktere poln je sedanjih njih razglas! Ta vprašanja sklepamo pa s to besedo: Kdor res skrbi za blagor svojih, mora skrb djansko razodevati v vsem, kar dela; le takemu se more verjeti. Kjer pa je beseda navskriž z djanjem, tam beseda nima zaupanja. —

8. dne t. m. je tukajšnja „Slov. Beseda“ na čast preuzvišenemu škofu Strosmajer-u napravila slovesno veselico. Dvorana je bila prepolna v znamenje, kako električno dela ime Strosmajer na vsacega Jugoslovana. Gospod Marković je v navdušenem govoru povdarjal veliko pomembo današnje svečanosti in neizmerne zasluge Strosmajerjeve za ves jugoslavenski narod, ki se na tega rodoljuba ozira z neskončno hvaležnostjo in gorečo ljubeznijo. Po govoru so sledile pesmi, med katerimi se je odlikovala Jenkova „Što čutiš“, tako, da se je morala dvakrat peti. Med povabljenimi gosti videli smo tudi generala Grivičiča in polkovnika Murviča.

Iz Maribora 12. junija. — 15. dne t. m. je prva skupščina političnega društva.

Iz Štajarskega. (*Ne glejmo le z enim očesom! ali „dvoje pisem“.*) Pod tem naslovom piše „Slov. Gospodar“ v 23. list tako-le: „Iz neumnega tepeža, ki so ga napravili neprevidni fantje v okolici ljubljanski, delajo časniki ustajo, punt in Bog vé kaj vse, in hočejo s tem dokazati, da se Slovenci imajo v jarm vpreči in pritiskati. Bog nam grehe odpusti! ali ni bilo enakih neporednosti in tepežev storjenih in že tudi od nemške in od drugih strani? Spomnite se malo; vemo sicer, da imajo nasprotniki dober pomnež za slovenske pregrehe — a slabega za svoje. Toda hočemo jim priti v pomoč. Vzemimo najbližnje prikazni; enake prikazni na nemškem Štirske, Tirolskem, Bavarskem, na Dunaji ali sploh na Nemškem med samimi Nemci in na Francoskem in indi v nemar pustivši.

Ko so verske postave bile še le v poslanski zbornici sprejete, tudi naša mesta so razsvetljevala in v Mariboru in Ptuji so ustavoljubneži okna rušili onim, ki niso razsvetili. En kamen je letel stari ženi tesno mimo ušesa in sreča je bila, da ni zadel, ubil bi jo bil. Ni li to divjost, ni to nevarnost, napad na življenje in premoženje?

Dalje: ko so se lani Št. Ivanski pevci v Trstu domú vrnili, ni li bil oni tepež ono in prihodnjo noč proti tržaški straži desetkrat silnejši? In kaj se je zgodilo? napadnikom na ljubo se je deželna straža slovenska razpustila, sodnijske razsodbe pa še dajo na-se čakati!

In vendar če bi hoteli z enako mero in po enakem načinu soditi ono italijansko nasilje v Trstu, morali bi reči: glejte, glejte surovost in divjost italijansko in ne bo je pred konec, predno se zadnji Talijan v Trstu ne posloveni.

Dalje: kako pa je bilo pri zadnji volitvi v Mariboru, ali ni vladala pred mestno hišo surova sila in to od tako znane ustavoljubne nemške strani?

Dalje slušajte: nekaj Slovencev iz Maribora je šlo — na povabilo med kmete, h Kovaču v srenjo Pohorsko na veselico. Ko so se ob temi domu vrnili, jih je čakalo, kakor so ljudje pozneje pripovedovali, pri Razvanji blizu Brandstetterja kakih 30 najetih in plačanih nemškutarskih fantov, da bi te Slovence pri povratku pretepli, blizu toliko pa jih je čakalo v spodnjih Hočah, kajti po eni ali drugi cesti so Slovenci morali priti. Strel je bil znamenje napada, in zdaj je šlo kamenje po ubogih popotnikih, ki so hodili tudi v najmirnejšem namenu na dobro voljo. Dva naših sta bila močno ranjena, tako, da sta nekoliko dni ležala, eden je bil ranjen tudi z nožem. Naši vdeleženci, da si so izvedli 9 imen napadnikov in tudi pisarja, ki jim je denarje izplačeval, niso segli niti po postavnih sredstvih, niti so kričali po maščevanju dobrovedoči, da so oni, ki bi kazni propali, podšuntani in zapeljani siromačeki rojaki, ki jim Bog naj kmalu pamet razsveti in da so bili le slepo orodje družih kolovodij tujcev, ki si znajo kožo odkupiti. O tej tako slični in enaki prigodbi, ki ima ta razloček, da so napadeni bili le Slovenci brez orožja in brez vojaške pomoči in napadeni od nemškutarjev, sitih in napitih nemške kulture, so pisali z neko zadovoljnostjo in z nekim smehljajočim radovanjem oni isti časniki, ki Jančjih prigodkov ne morejo omeniti, da ne bi o surovosti divjih Slovencev kakor kakih rojenih tolovajev celih dolgih člankov napisali.

Zato pa, ko bi mi Slovenci hoteli mišljenje in razloge naših nasprotnikov posnemati, morali bi govoriti in pisati nanašaje se na omenjene dogodke: glejte no, kako divji in surovi so Nemci in njihovi privrženci nemškutarji, premoženje in življenje je v nevarnosti in temu ne bo pred konec, predno se zadnji Nemec na slovenski zemlji ne — posloveni.

Zato ostanimo pri resnici, neumnega ravnanja ne-previdnih fantov ne prikladajmo celemu narodu in če odkrivате napake slovenske, ne zakrivajte svojih!

Iz Vranskega 8. junija. — Mecén jugoslavenski preuzvišeni škof diakovaški Strosmajer se je tudi naše čitalnice milostljivo spomnil ter jej, ki mu je poklonila diplomu častnega člana, daroval 50 gld. Odbor je hvaležnega srca vskliknil milostljivemu gospodu: Bog nam ohrani še mnogo let biskupa Strosmajera!

Iz Koroškega. — Za Velikovski okraj bode nova volitev deželnega poslanca. Kako, da „Novicam“ o tem ničesa ne piše njihov dopisnik? Se bojo mar slovenski možje brez vse delavnosti udali temu, kar bodo drugi hoteli?

V Trstu. (Tabor pri Ernetiču) se je moral odložiti, ker še zdaj nimamo dovoljenja. Kdaj bode, to oznanimo o pravem času. Zagotovilo se nam pa je, da ga vlada dovoli. Odbor.

Iz Istre 12. junija. * — Iz Istre slovenskim časnikom redko dopisi dobajajo, pa verjemite mi, da ima, če tudi ne rodoljubov ko listja in trave, vendar prave domoljube. Mi se čudimo možatemu vedenju Slovencev (strašno nam se gnjusi vražja zloba nemškutarska) in srce nam je zaigralo, da so se Kastavci na taboru (na Kalcu) oglasili. Govornika Rubesa in Steidel! Bog vaji poživi, pa naredite nam skoro obljubljeni tabor! Kastav je pa tudi edino istersko mesto, koje se zaveda

svoje narodnosti. Ono ima svojo prav národno osnovano normalko, iz koje gré vsako leto mnogo mladenčev v Rečko gimnazijo, čitalnica krepi narodni duh, županija svojej občini in celó c. kr. uradom v narodnem jeziku dopisuje. (To isto dela tudi Klanska občina.) Kdor ta veseli napredek županije razmišlja, nehoté se mu vprašanje posili: kje pa národni duhovni ostajate? Zmožni ste materinskega svojega jezika, rodoljubno srce Vam v prsih bije, besedo Božjo v krasnej slovenščini oznanujete, vse javne molitve, takisto sveto mašo sladkimi narodnimi glasi pevate, zakaj tudi javno v krasnem svojem jeziku ne pišete? Se mar bojite vsemogočnej birokraciji zameriti? Oj! ta vam ni prijateljica. Ako se vam tudi kak gospodek milostivo nasmeja, sladkost njegova ni istinita. — Proč plahost! Bodočnost je naša! — Polje in vinogradi nam obetajo obilne pridelke. *) Zdravstvujte!

Iz Cerknice. (Prošnja.) 9. dne t. m. ob 11. uri dopoldne je nastal v Cerknici hud požar; v naglici je pogorelo 10 hiš in 9 družih poslopij; površna cenitev kaže 5500 gold. škode. Pogorelci so večidel zadolženi hišniki, tedaj je nesreča toliko večja, ker je nekterim revežem ostala sama obleka, katero so na sebi nosili in ker njihova poslopja niso bila zavarovana. Tukajšni prebivalci so zadnja leta hudo obožali, tedaj sama domača pomoč ni zdatna, stan nesrečnežev je žalosten; oni nimajo ničesa niti za živež niti za obleko, ni nikdar ne morejo vzeti potrebnega denarja, da si zopet prebivališče sezidajo in pokrijejo? Podpisano županstvo se obrača tedaj do vseh domačinov, naj bivajo kjer koli, do vseh znancev in prijatlov, da se oni revežev po svojej moči usmilijo in milodare vredništvu „Novic“ ali sem izročiti blagovolijo.

Cerkniško županstvo 10. junija 1869.

Obreza, župan.

Iz vipavske doline 4. junija. — Ako bi bil Gorenc ali Dolenec te dni v Vipavo prišel, gledal in čudil bi se bil, zakaj ljudje rjuho za rjuho, voz za vozom zelenih vėj domu nosijo in vozijo. To so murbove veje. Vipavci so si namreč letos veliko svilnih črvičev pripravili. Kako se bodo sponesli, to se še gotovo ne vé, ker se ravno zdaj imajo zapresti. O svojem času izid „Novicam“ poročim. **) Murbovo perje bilo je silno drago. Od takih murb, kakor so na vrtu kmetijske družbe v Ljubljani, se je perje po 2 do 3 gold. prodajalo, kakor je bilo bolje in slabše perje. Nekteri, ki niso sami sviloprejk redili, so 30 do 80 gold. samo za perje skupili. Gospodarje se že pripravljajo, da bodo spomladi veliko murb nasejali in nasadili; učenci nedeljskih šol pa pridno murbovo seme nabirajo, da ga bodo spomlad sejali. Res! zaslužijo pohvalo. Vi pa, učitelji slovenski! zdaj je čas mladino spodbujati in vnemati za koristno svilorejo, in učence, posebno iz nedeljskih šol, učiti, kako naj murbovo seme nabirajo, do spomladi hranijo in ob svojem času po vašem vodilu sejejo. Delajte, ministra uka in kmetijstva vas bota vesela, domovina pa gotovo tudi veliko hvalo vedla.

Iz Dolenskega 7. junija. — Ko se unidan peljem po železnici, peljali so se v tistem vozu trije hrvaški gospodje, ena gospá in pa ena gospodičina; bili so iz Zagreba. Pogovarjali so se ves čas v národnem jeziku, in če je redko kterikrat padla kaka nemška beseda vmes, kazalo se je, da ravno tako dobro nemški znajo kakor hrvaško. Glejte — si mislim — pri nas pa se

*) Ali bi nam hoteli naznaniti za prihodnji list ceno kokonov za seme in za svilo v Istri? Prosimo, da naši svilorejci izvejo, kako in kaj? Vred.

**) Prosimo! Prosimo pa tudi svilorejce drugod, naj nam naznani, kako se je letos sponesel pridelek svile (žide). Vred.

ljudje, posebno iz mest, sramujejo svojega jezika in še celó taki, ki tujega jezika ne znajo, jo rajši po nemški „lomijo“, misle, da so za to kaj več vredni! Ves žalosten si mislim, kako smo mi Slovenci še daleč za Hrvati, in to menda največ zato, ker domačega jezika nimamo tako v šolah in uradnih, kakor ga imajo Hrvatje. Ko pridramo do postaje, zakliče konduktêr: „Reichenberg, 5 Minuten Aufenthalt“. Na to se obrne eden gori imenovanih gospodov nazaj in praša, kako se zove po slovenski „Reichenberg“? Nobeden mu ne odgovori, samo neki mož zadej pri vratih, mislim, da je bil Laščan ali pa Ribničan, odgovori: „po slovanjsko se pravi Rajhenberk“. Hrvatje se posmehujejo, in eden na to pravi, saj je „Rajhenberk“ tudi nemško; al Ribničan ne dá tega veljati in trdi, da je tukaj znan in da „dobro vaj, da se po kranjski šprahi kliče „Rajhenberk“. Tako imamo celó lastna imena zmešana, da na zadnje ne vemo, kaj je pravo.

Streh. Jurij.

Mirnapeč pri Novem mestu. J. R. — Letos nam niso „Novice“ še nič povedale, kako so se kaj svilni črviči v naši deželi obnesli. *) Naj toraj povem, kako je pri nas s svilorejo. Žalibog, da premalo jih je, ki bi spoznali njen dobiček. Zato je tem bolj hvale vredno, ako posamesni z dobrim vspehom ljudém oči odpirajo. Očitna pohvala gre toraj Janezu Povše-tu, kmetu v Podborštu, ki je že več let lepe in zdrave črviče izredil, ter za-nje že lep denar dobil. Lani je on imel 70 funtov kokonov, ktere so mu Lahi po 4 in 6 gold. plačali. Letos jih ima že do 150 funtov rumene sorte, še lepših ko lani. 7. dne u. m. so se izvalili, 5. dne t. m. so že vsi v žido šli, kar spričuje, da so bili zdravi in dobro oskrbovani. Kdor toraj želi dobrega in zdravega semena dobiti, naj se hitro pri njem oglasi, dokler ga še ima, ker ima že več naročil iz Laškega. Na zdravem semenu pa je vse ležeče.

Iz Šiške. Godu ljubljene našega župana viteza Ant. Gariboldi-a na čast so v soboto večer napravili naši rodoljubni fantje lepo večernico; možnarji so zapokali in kmalu se zbere množica vaščanov pred gradom županovim, fantje mu pojó lepe slovenske pesmi, in eden izmed njih mu v gladki besedi srčna vošila izrekuje. Gospod župan stopi na balkón in se lepo zahvaljuje za častni spomin ter pravi, da je tako rad njih župan kakor z dušo in telesom ljubi svoj narod slovenski. Priporočal jim je tudi, da se vseskozi obnašajo lepo in mirno po postavah. Po končanem tem govoru so navdušeni živio-klici doneli županu, dokler se je razšla zbrana množica. Ali ni to srčno čestitanje očitno znamenje, kako radi imajo naši ljudje vsacega, kdor za-nje pošteno misli in pošteno dela.

Iz Ljubljane. (Deputacija kranjske kupčijske in obrtnijske zbornice) peljana od predsednika njenega V. C. Zupana se je brž po dohodu gosp. c. kr. deželnega predsednika pl. Konrada Eybesfeldskega iz Dunaja mu poklonila ter mu gledé na kupčijske in obrtnijske razmere zahvalo izrekla, da je presvitlemu cesarju in ministrom razložil stan na Kranjskem tako, kakor je v resnici, in ne tako, kakor ga spomenica mestnega odbora zvijačno popisuje, in da je prepričalni njegovi besedi obveljalo, odvrniti izjemni stan z vsemi njihovimi nasledki, v ktere so po časnikih tiščali liberalci zarad dogodeb v okolici ljubljanski. Vsacega domoljuba mora tedaj veseliti, da se vkljub vsemu nasprotnemu napenjanju poravnajo stvari po taki poti, da se spet pomiri dežela. Že so namreč hudourniki šumeli po časnikih, naj tudi kranjska dežela se dene v obsedni stan, naj dobí generala za deželnega glavarja itd. In ker so z vso silo zahtevali, da bi se od-

stranil sedanji deželni predsednik, je „Pest. Lloyd“ že imel trojico na zberi, vendar je vsem trem slovó dal, češ, da pl. dr. Wurzbach je prevehljav, grof Coronini ume sicer jezik slovenski, a ne pozná dežele, dr. Suppan pa je ves strančan. Tako smo tedaj spet na starem mestu, in menda da tudi ostanejo. Naj se — to je tudi naša želja — le ostro na to gleda, da se vsak doli in gori ravná po državnih temeljnih postavah. Naj pri tej priliki še eno željo, od več strani nam oznanjeno, razodenemo sl. deželni vladi: naj namreč blagovoli pozvedeti iz nepristranskih virov in prevdariti: ali je še treba ali ne v prvem hrupu poklicanih vojakov v okolici ljubljanski, in če jih treba ni, naj bi se okolica oprostila tega bremena.

— Zadnjič so „Novice“ vprašale: čemu neki sta dr. Suppan in dr. Pfefferer na Dunaj do ministrov šla? Mislili smo, da „Laibacherica“ in „Tagblatt“ bota svetu po njunem dohodu brž gloriozno naznanila, koliko sta opravila ondi, — al ne besedice nista črhnila niti ta lista niti drugi njunega duhá. Ta molk je tedaj priča, da sta, kakor „Triglav“ pravi, kot Turniček II. in III. hrbet obrnila Dunaju.

— Kakor je bilo pričakovati, duhovščina kranjska pošlje spomenico ministru bogočastja na Dunaj kot odgovor na glasovito spomenico ljubljanskega mestnega odbora. Zdaj se razpošilja po deželi, da jo podpisujejo vsi duhovni. V mirni besedi pretresa grda obrekovanja in natolcevanja gemeinderatha ljubljanskega, ki se je, zaslepljen po svoji ošabnosti, vsedel na visocega konja in udrihal po vsem in po vseh, ki v njegov rog ne trobijo. Spomenica duhovščine naše se tudi natiskuje v več tisuč iztisih, da gré križem po deželi in kaže svetu, kakošen gemeinderath ima zdaj Ljubljana pod krilom dr. Suppana in Dežmana. Govori se, da mestjani, ki nikakor niso zadovoljni s početjem gemeinderathovim, mu hočejo nezaupnico poslati; al mi mislimo, da je ni treba, ker spomenica deželnega odbora, kranjske duhovščine, društva „Slovenije“ in pa protesta kupčijske in obrtnijske zbornice kranjske in vodstva gimnazije ljubljanske so že dosti zdatne nezaupnice sedanjim mestnim „očetom“.

— Nekatere občine dolenske so poslale dr. J. Vošnjaku zahvalnico, da je v štajarskem deželnem zboru pogumno branil vzajemne narodne pravice Slovencev; zahvalnica veljá tudi g. Hermanu.

— Dr. Klun je že hofrath. „Triglav“ piše o tej novici to-le: Ker nemškutarji narodnjakom našim v eno mer očitajo, da vse delajo le iz dobičkarije, smo pač radovedni, kdaj bode kdo izmed njih hofrath? Temu vprašanju dodamo mi v odgovor novico, da „konstitucionalni“ ljubljanski mestni odbor namerava g. Svetcu vzeti službo in ga djati — v penzijo. To so tiste lojtre, po katerih je dr. Klun, deželni in državni poslanec, v istem času splezal gori do visocega hofratha, gosp. Svetec, tudi deželni in državni poslanec, pa bo moral doli še iz majhne mestne službe. Sijajno znamenje nove ère! Vendar smo si v svesti, da penzionist Svetec nikakor ne zavida hofratha Kluna.

— (Državno sodišče.) Te dni je razglasil dunajski časnik imena tistih, ki so za prisednike državnega sodišča in za njih namestnike izvoljeni. Med njimi nahajamo tudi ljubljanskega župana dr. J. Suppana. Kakor slišimo, je on do te časti tako-le prišel: Državni zbor je imel cesarju, kateri te prisednike postavlja, za vsacega 3 može predložiti. Iz tega namena se je poslanska zbornica, ki je imela za 6 prisednikov 18 mož predložiti, razdelila po deželah na 6 grup, in poslanci vsake grupe so se imele zmeniti med seboj za 3 može, ktere bi bila potem cela zbornica volila. Naši poslanci so bili v 6. grupi, ki je zapopadala Kranjsko, Goriško, Trst, Istro in Dalmacijo. Oni so se

*) Kolikor nam je dozdej naznanil došlo, vemo to, da se hvallijo eni, enim pa je vsa zalega pod zlo šla. Vred.

zmenili za dr. Razlaga, dr. Hortis-a in dr. Petroviča, za namestnika dr. M. Dolenca, in so se trdno nadjali, da jih bo tudi vsa zbornica volila, kakor so nasproti tudi oni enoglasno volili tiste, ki so si jih une druge grupe izbrale. Al — v dan volitve je začel „nekdo“ za hrbtom naših poslancev za dr. Suppana proti Razlagu agitirati in je tako na skrivnem res dobil Nemce večidel na svojo stran. Tako je prišel dr. Suppan z malo večino glasov namesti dr. Razlaga v predlog.

— (*Ljubljansko turnarsko društvo*) je, kakor „Lai-bacherica“ piše, imelo 12. t. m. veliki zbor. Dr. Stöckl, ki je bil dozda sprechwart, je naznanil, da od te časti odstopi. Zbor je sklenil, da tistih slovanskih časnikov, ki so turnarjem zavolj zadnjih prigodeb nekaj grenkih povedali, ne bode tožil. To nas opominja tiste lisice, ki je rekla, da je grozdje še kislo. Potem se je tudi sklenilo, da se nova zastava kupi. In potem je predsednik g. Fritsch sklenil zbor s tem povdarkom, da je turnarsko društvo sicer nemško, pa le toliko, kolikor ima nalogo, da odgojuje čvrste telesne, in ž njimi zdrave dušne moči. — Kake so to spet besede! Ali mar nima vsako telovadno društvo te iste naloge? Po tem modrovanju morala bi biti vsa telovadna društva celega sveta nemška! Kako vendar nekteri človek sam svojo pamet bebi, samo da bi iz ljubljanskih turnarjev nemce naredil, čeravno sami trdijo, da niso. Zdaj pa še eno vprašanje. Turnarji so pri tej priložnosti tudi sklenili, da se pridružijo in pritrdijo adresi konstitucionalnega društva do ministerstva notranjih reči zastran Jančega. To je politično djanje, do katerega turnarji po svojih statutih nimajo nobene pravice. „Južni Sokol“ je bil svoje dni zavolj prestopa statutu razpuščen. Kaj se zgodi zdaj turnarjem?

— (*Izhod „Sokola“*), ki je bil namenjen v nedeljo v Dolsko, je mestni župan dr. Suppan z dogovorom z c. k. okrajnim glavarjem Pajkom prepovedal z ozirom na razdraženost sedanjo. „Sokol“ lahko preloži izhod na deželo na drug čas; al prečuden je motiv te prepovedi, ker mnogoletne skušnje pričajo, da „Sokol“ ni nikdar nikoli razdražil ljudstva, marveč ga je ono vselej radostno sprejelo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. (Nove postave.) Državni zakonik nadaljuje razglase novih postav, ki jih je potrdilo Nj. Veličanstvo. Med njimi nahajamo postavo o pre-naredbi zemljiščiniga (gruntnega) davka in postavo o vodnih pravicah; uno, ker je zelo važna našim kmetovalcem, prinese naš list celo.

Česko. (Dvojni vatelj.) V nedeljo 6. dne t. m. zvečer, ko so „Sokoli“ in slovanski pevci iz Zvičinskega tabora šli domú skozi vasi Velike in Male Borovice, so jih zunaj vasi nemški kmetje napadli, zmirljali, s kamenjem lučali, da so bili mnogi pevci hudo poškodovani; pol ure medpotoma so trpeli Sokolci in pevci grozovite napade, kajti komaj so tolovaji odjenjali v enem kraju, so jih prijeli na drugem. Enega so vendar „Sokoli“ zgrabili in ga sodniji v Novi Paki izročili. Praški časnik „Politik“, ki popisuje to dogodbo na tanko, se čudi, da dva dni potem ni črnil noben uraden list in noben dunajsk časnik ne besedice! — in praša: kako da tisti časniki, ki so pol Evrope trobili dogodbo na Kranjskem, zdaj o dogodbi Boroviški molčijo, kakor da bi jim usta zapečateni bila?! Ko bi bili slovanski kmetje to storili, to bi bilo krika in hrupa na cente o surovosti,

o divjosti, o roparski drhali, — to bi se bilo vpilo po svetu, da ne more drugače biti, kakor da so jih našantali národní prvaki, — to so nasledki sistematičnega opozicijnega rovarstva, — to bi bili kričali po izjemnem stanju in po zaporu voditeljev narodnih, ki v zatišji skriti ongavijo. Tak in enak krik bi se bil razlegal po obeh „Pressah“ in vseh časnikih, ki so pajdaši teh „kulturonosnih“ listov. Kaj pa so ti časniki storili gledé Boroviške praske, ktere so krivi nemški kmetje? Molčali so, kakor da bi se ne bilo nič pripetilo! Ali ni to dvojni vatelj? — ali je to enakost, svoboda, postavnost naše nove ère, do ktere nam po sili vbiti hočejo ljubezen? Je li to neenostranost, enaka mera za vse? Je li to viša inteligencija in kultura, pred katero bi morali poklekniti? Kam gremo? Skrajni čas je, da se sodi o vseh narodih enako, da se varujejo vsi enako, da se nobenemu ne peče pogača posebna!

— Te dni se je blizo policijske hiše razpočila petarda. 1000 gold. je obljubila policija tistemu, kdor ovadi človeka, ki je položil petardo.

Galicija. Ministersk ukaz vpeljuje v nekatere urad-nije brž, v nekatere čez 3 leta poljski jezik. Kakor „Gaz. Nar.“ pripoveduje, Poljaki niso zadovoljni s to polovičarsko naredbo; hoteli so postaviti, dal se jim je le ukaz, ki lahko jutri zgine. In če že Poljaki niso zadovoljni, kaj pa še le Rusini, ki celó nič niso dobili?

Dalmacija. Mi Slovani moremo pač zadovoljni biti z ces. namestnikom podmaršalom Wagner-om. Spet je pokazal, da ima srce za narod naš; poslal je namreč 200 gold. vredništvu „Nar. Lista“ v Zader kot darilo onemu, kdor v slov. jeziku spiše knjižico o narodnih običajih in družih znamenitostih dalmatinskih.

Črna gora. Turške trdnjave na črnogorski meji, Nikšić in Klobuk, se preskrbljevate z orožjem in živežem, ker prebivalstvo okrog ni nič posebno prijateljsko Turkom in se tudi Črnogorcem ne zaupa. — Pri črtovanju meje med Črnogoro in Turško je boje črnogorski komisar turškemu rekel: „Ako ne dovolite meje kakor jo mi hočemo, spravili bomo Črnogorci še druge Jugoslovane v komisijo in mejo delali pred Carigradom.“

Žitna cena

v Kranji 14. junija 1869.

Vagán pšenice 4 fl. 60. — rži 3 fl. — — ječmena — fl. — — ovs 2 fl. 20. — soršice 3 fl. 56. — ajde 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 65. — krompirja — fl. — — fižola 3 fl. 52.

Žitna cena

v Ljubljani 12. junija 1869.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 10 — banaške 4 fl. 90. — turšice 2 fl. 78. — soršice 3 fl. 43. — rži 2 fl. 70. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 40. — ajde 2 fl. 50. — ovs 2 fl. — — Krompir 1 fl. 50.

Kursi na Dunaji 15. junija.

5% metaliki 62 fl. 45 kr. Ažijo srebra 121 fl. — kr.
Narodno posojilo 70 fl. 50 kr. Cekini 5 fl. 86 kr.

Loterijske srečke:

V Trstu 12. junija 1869: 86. 57. 19. 80. 22.
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 26. junija 1869.